

констатували видужання: не виявляли свербіж, болю, припинилося виділення ексудату, не було набряку, гіперемії шкіри зовнішнього слухового проходу (була вкрита лише незначним шаром вушної сірки, як у здоровому вусі), не було зовсім неприємного запаху із вушної раковини.

У тварин контрольної групи зникнення свербіж і болючості було виявлено на 4-ту добу від початку лікування. Зменшення ексудації і сірковиділення відмічали лише через 6–8 діб. Але ще був незначний набряк і гіперемія шкіри слухового проходу, а на його поверхні – нашарування вушної сірки із домішками ексудату. Дещо зменшився неприємний запах із вушної раковини. Лише на 12–14-ту добу від початку лікування вже не спостерігали свербіж, болю, припинилося виділення ексудату, не було набряку й гіперемії шкіри зовнішнього слухового проходу (лише незначний шар сірки), не було неприємного запаху із вушної раковини.

В обох групах видужали всі пацієнти і не було випадків ускладнення та рецидиву.

Отже, за лікування гострого гнійного зовнішнього отиту в собак більш ефективним був метод, за якого у слуховий прохід послідовно задавали вушні краплі Отофлор та вушну мазь Орідерміл і додатково виконували коротку новокаїнову блокаду із дексаметазоном та цефтріаксоном.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Куліда М.А. Поширеність і характер захворювань органа слуху у собак. *Вісник Білоцерків. держ. аграрн. ун-ту. Біла Церква*, 2005. Вип. 34. С. 67–71.
2. Куліда М.А. Захворювання вух у собак. *Наук. вісник Львів. нац. акад. вет. медицини ім. С.З. Гжицького. Львів*, 2006. № 2. С. 94–98.
3. Kasai T., Fukui Y., Aoki K., Ishii Y., Tateda K. Changes in the ear canal microbiota of dogs with otitis externa. *J. Appl. Microbiol.* 2020. Vol. 130 (4). P. 1084–1091.
4. Bensignor E., Forsythe P. An approach to otitis externa. *BSAVA Manual of Canine and Feline Dermatology*. 2012. P. 110–120.

УДК 636.4.09:616-007.43:617.4

МАВРЕНКОВА К.С., магістрантка

Науковий керівник – **ЧОРНОЗУБ М.П.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ПАХВИННО-МОШОНКОВИХ ГРИЖ У СВИНЕЙ

При виконанні дослідження було вивчено поширення гриж, їх різновиди та причини виникнення в даному господарстві. Для лікування поросят із пахвинно-мошонковими грижами були застосовані два методи герніотомії (з одночасною кастрацією та із залишенням сім'яників у мошонці) і порівняна їхня ефективність.

Ключові слова: свині, пахвинно-мошонкові грижі, герніотомія.

За даними зарубіжних досліджень, у поголів'ї свиней частота, з якою зустрічають грижі, становить від 1,5 % до більше ніж 6 %, при цьому спадковість складає близько 0,3 % [1]. Грижа – це захворювання, за якого внутрішні органи, частіше кишечник, випинаються через отвір у черевній стінці. Це може статися через вроджені її дефекти або в результаті травми.

Проблема грижоносійства є досить відомою та актуальною у свинарстві, оскільки може призвести до значних збитків у господарстві за рахунок втрати частини поголів'я. Тварини, у яких виявляють грижі, часто відстають у рості та розвитку, у них порушується нормальне травлення, збільшуються витрати на їх лікування. А за умови, якщо їх не лікують, це призводить до загибелі.

За даними літератури, стосовно локалізації гриж частіше всього зустрічаються пупкові – 53,4–71,7 %, менше інтравагінальні (пахвинно-мошонкові) – 24,4–37,3 %, найменше черевні грижі – 0,8–3,2 % [2].

Мета роботи – дослідити причини пахвинно-мошонкових гриж у кнурців господарства та порівняти ефективність хірургічних методів їх лікування.

Роботу виконували в умовах свинокомплексу ТОВ «ВолМін». Були зібрані дані стосовно поширеності паховинно-мошонкових гриж. Також було виділено 8 некастрованих кнурців віком від 1 до 3 місяців з інтравагінальною грижою та розділено на 2 групи (по 4 голови). Першу групу оперували класичним методом герніотомії, який застосовують на господарстві, – за В.К. Чубарем (з одночасною кастрацією), у другій групі було апробовано метод Т.Н. Шнякіної (оперативний доступ в ділянці пахового кільця, вправлення грижового вмісту у черево, перев'язування і перерізання сім'яного канатика із залишенням сім'яника у порожнині мошонки та зашивання операційної рани; на сусідньому сім'янику оперативним методом виконували таку ж перев'язку сім'яного канатика). Після операцій спостерігали за клінічним станом тварин та динамікою одужання.

Результати дослідження. Ми з'ясували, що на свинокомплексі ТОВ «ВолМін» було 3,2 % свиней-грижоносіїв різних вікових груп. Серед них частіше всього зустрічали пахвинно-мошонкові грижі – 73,6 %, рідше – пупкові грижі – 25,4 %, а інші види гриж склали лише 1 %.

Причинами появи пахвинно-мошонкових гриж вважають розширення внутрішнього пахового кільця, підвищення внутрішньочеревного тиску під час навантаження або при падінні, розладах акту дефекації (пронеси, запори). Також цьому сприяє різке схуднення. Оскільки у господарстві за станом тварин стежать та вчасно їх лікують, ми виключили із причин різке схуднення та хвороби, що супроводжуються запором або проносом.

Розширення пахового кільця або слабкість м'язів пахової ділянки – це генетично успадкована риса, тому щоб рідше стикатись із даною патологією господарству рекомендовано не використовувати тварин, у яких були виявлені грижі, для розведення поголів'я. Також необхідно обережніше поводитися з поросятами під час оглядів або інших маніпуляцій, не допускали їх падіння з висоти (із рук) тощо.

Після проведення герніотомії виявили, що поросята обох груп у перші дні після операції хоча і були дещо пригніченими, зі зниженим апетитом, та вже на третій день не мали таких ознак.

У поросят першої групи на 4-ту добу у ділянці мошонки мав місце теплий, ущільнено-тістуватий набряк та незначне виділення з рани (порожнини) серозного ексудату. Вже через 10–12 діб набряк істотно зменшився і не спостерігали виділень із ран, вони були закриті струпом.

Поросята другої групи вже на 4-й день мали ознаки запалення сім'яників (дещо збільшені у розмірі) і значний ущільнено-тістуватий набряк в ділянці рани. На 8–10-й день в усіх поросят ми ще бачили збільшені в розмірах сім'яники і в частини з них (3 тварини) уже були ознаки водянки мошонки.

Через місяць спостереження за поросятами другої групи у 3 із них спостерігали ознаки водянки мошонки (загальної піхвової оболонки).

Підсумувавши результати проведених досліджень, ми прийшли до висновку, що метод герніотомії із залишенням сім'яника в порожнині мошонки є не лише трудомістким, порівняно із класичним, але й призводить до ускладнень, а саме орхіту та водянки загальної піхвової оболонки, які потребують застосування відповідного лікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Nowacka-Woszuk J. The genetic background of hernia in pigs. *Livestock Science*. 2021. Vol. 244. P. 1871–1413.
2. Тихонюк Л.А., Нагорний В.В., Чернозуб М.П. Застосування одноповерхового вісімкоподібного шва для закриття грижового кільця при герніотомії у поросят. Тези доповідей V Державної наук.-практ. конф. Біла Церква, 2006. Ч. 1. С. 6–7.
3. Мельніков В.В., Рубленко М.В., Сторожук В.А., Дудка В.Б. Особливості реакції гострої фази та її корекція за хірургічної патології у свиней. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2019. Вип. 1 (149). С 111–118.